

REVISORS RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

Rennebu kommune

2024

OPPSUMMERING

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering danner grunnlag for kontrollutvalgets arbeid med *plan for forvaltningsrevisjon* og *plan for eierskapskontroll*. Revisors vurderinger er kategorisert i fargene rød, gul og grønn, hvor rød er områder som revisor vurderer å ha høy risiko og vesentlighet. I denne rapporten er bare rød og gule områder presentert.

Tabellen under oppsummerer revisors risikovurderinger for Rennebu kommune.

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Rekruttering og vikarbruk	Informasjonssikkerhet
Internkontroll	Saksbehandling
Økonomisk bærekraft	HMS og sykefravær
Taushetsplikt og personvern	Helhetlig virksomhetsstyring
Eldreomsorg	Kommunesamarbeid
Utenforskap	Åpenhet i forvaltningen
Tildeling av helse- og omsorgstjenester	Budsjettstyring og rapportering
Klima og miljø	Offentlige anskaffelser
	Forvaltning av kraftrettigheter
	Kostnadsnivå - oppvekst
	Barnehage – kapasitet og dekningsgrad
	Spesialundervisning - omfang
	PP-tjenesten
	Minoritetsspråklige barn
	Helseplattformen
	Barnevern
	Integrering av flyktninger
	Kostnadsstyring - omsorgstjenester
	Bruk av tvang
	Fritidsbebyggelse
	Vedlikeholdsetterslep
	Næring, skog og landbruk
	Generell eierstyring
	Eierstyring av ReMidt IKS
	Eierstyring av TBRT IKS
	Forvaltning av IKA Trøndelag IKS

1 INNLEDNING

Kontrollutvalget i kommunen skal utarbeide en *plan for forvaltningsrevisjon* (kommunelovens § 23-3 andre ledd) og en *plan for eierskapskontroll* (kommunelovens § 23-4 andre ledd). Revisors risiko- og vesentlighetsanalyse er et innspill til kontrollutvalgets arbeid med disse planene. Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering er en invitasjon til en dialog om risikoområder i kommunen og bør suppleres med vurderinger fra kommuneorganisasjonen og kontrollutvalget selv. Vurderingen av risiko er basert på sannsynlighet for at noe inntreffer og mulig konsekvens, og disse er påpekt kort i teksten. Det er lagt vekt på å framstille risikovurderingene på en enkel måte, og risikoer som revisor har funnet uvesentlig er ikke tatt med. Denne risiko- og vesentlighetsvurderingen er sett fra revisors perspektiv og andre kan ha andre vurderinger basert på sin kunnskap om kommunen.

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering er basert på erfaringer fra revisjonsarbeidet i kommunen, data fra eksterne kilder og årlige kontaktmøter med kommunen.

Denne rapporten er delt inn i seks områder. Disse er:

- Kommuneorganisasjon
- Økonomi
- Oppvekst
- Helse og omsorg
- Samfunnsutvikling og drift
- Eierskap

Området eierskap handler om kommunens eierstyring generelt og eierstyring av ulike selskaper. Forvaltningsrevisjon i selskaper omtales innenfor de områdene hvor de naturlig hører hjemme. Vertskommunesamarbeid og kommunalt oppgavefelleskap beskrives under kommuneorganisasjon, mens tjenestene som leveres omtales innenfor de enkelte områdene.

2 KOMMUNEORGANISASJONEN

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Rekruttering og vikarbruk	Informasjonssikkerhet
Internkontroll	Saksbehandling
	HMS og sykefravær
	Helhetlig virksomhetsstyring
	Kommunesamarbeid
	Åpenhet i forvaltningen

Rekruttering og vikarbruk

Generelt er det kamp om arbeidskrafta, og Rennebu kommunene har utfordringer med å rekruttere nok og rett kompetanse. Når kommunen ikke klarer å løse rekrutteringsproblemene settes det i verk midlertidige tiltak som fører til høyere kostnader og mindre stabilitet i bemanningen, eksempelvis ved bruk av vikarbyråer. En konsekvens av rekrutteringsutfordringene er at kommunen står i fare for å mangle kompetanse og kapasitet til å få utført nødvendige tjenester. Turnover og vakanse i viktige stillinger skjer med jevne mellomrom og kan gi konsekvenser i form av manglende kontinuitet og at taus kunnskap i organisasjonen forsvinner.

Internkontroll – system og implementering

Formålet med kravet om internkontroll i kommuneloven § 25 -1 er å forebygge og hindre brudd på regelverk, og å sikre at brudd blir oppdaget og korrigert. Dette krever at kommunedirektøren har et system for internkontroll, som sikrer at eksempelvis oppvekstsektoren rapporterer om de faktiske forhold i sektoren og jevnlig evaluerer og korrigerer egen praksis. Rennebu kommune jobber med å forbedre internkontrollsystemet, men det gjenstår blant annet å forankre systemet i organisasjonen. Bevissthet og kultur rundt avvik og oppfølging av avvik som grunnlag for læring og forbedring er sentralt i et internkontrollsystem. Små kommuner er sårbare ved fravær eller skifte av personell med spesialkompetanse. Dette stiller ekstra store krav til skriftlige rutinebeskrivelser og tydelig ansvars- og rollefordeling.

Informasjonssikkerhet

Sannsynligheten for ondsinnede handlinger mot IKT-systemer er økende i samfunnet. Kommunene er komplekse organisasjoner som er avhengig av IKT på de fleste områder. Hvis IKT-systemet rammes av en hendelse som setter det ut av funksjon, er konsekvensen at kommunens virksomhet blir skadelidende på ulike måter. Økende grad av digitalisering gir effektive løsninger, men det er sannsynlig at bevisstheten omkring IKT-sikkerhet ikke er til stede i hele organisasjonen, med eksempelvis den konsekvens at brukere trykker på en lenke som gir uvedkommende tilganger. IKT-sikkerhet er relatert til personvernforordningen og

håndtering av personopplysninger, eksempelvis med den konsekvens at personopplysninger kommer på avveie. Ifølge rapport fra en forvaltningsrevisjon i 2023 mangler Rennebu kommune spesifikke sikkerhetsmål, sikkerhetsstrategi og en tydelig organisering.

Saksbehandling

Kravene til forsvarlig saksbehandling innebærer at kommunen må ha saksbehandlere som både har fagspesifikk og generell forvaltningskompetanse. For en liten kommune med små administrative ressurser å spille på, kan dette være utfordrende, og innebærer en risiko for sviktende beslutningsgrunnlag. Konsekvensen av dette kan bli at politiske organ tar andre beslutninger enn hva de ville gjort med grundigere utredninger.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS) og sykefravær

Sykefraværet har en kostnad og en konsekvens i form av at tjenestene ikke blir bemannet med riktig og tilstrekkelig kompetanse. Sykefraværet kan påvirke kontinuitet, effektivitet og være en belastning for brukere og kollegaer. Det kan medføre at det ikke er nok personell i skolen til å gi spesialundervisning, at saksbehandling blir forsinket og at andre ansatte må jobbe overtid med den belastningen det kan medføre. Sykefravær som kan relateres til arbeidsmiljøet er særlig kritisk i denne sammenhengen, og hvor arbeidsgiver har et særskilt ansvar. Helse, miljø og sikkerhet er også et tema knyttet til vold i både oppvekst- og helsesektoren.

Helhetlig virksomhetsstyring

Rennebu kommunes budsjett og økonomiplan inneholder ingen andre målsettinger enn de finansielle, og årsberetningen har hovedfokus på regnskapsrapportering. Lovkravet om at årsberetningen skal redegjøre for måloppnåelse er svakt ivaretatt. Det er en forutsetning for god virksomhetsstyring at målene i kommuneplanen blir fulgt opp gjennom konkrete og etterprøvbare målsettinger i økonomiplan og årsbudsjett, og at resultatene blir sammenlignet og rapportert mot disse målene.

Kommunesamarbeid

Samarbeid gjennom ulike vertskommuneløsninger og selvstendige selskaper kan gå på bekostning av kommunens kontroll og styring med velferdstjenester. Når det heller ikke er en fast struktur på hvilke kommuner det samarbeides med, kan styringen bli fragmentert og uoversiktlig. En annen konsekvens er at avstanden til tjenesten kan øke, og at kommunen ikke får tilstrekkelig kunnskap om tjenestene til å vurdere om de er tilstrekkelige. Dermed er det fare for at tjenestene utvikler seg i en retning som Rennebu kommune ikke er tjent med, og at utviklingen skjer uten folkevalgt styring og kontroll.

Åpenhet i forvaltningen

I Kommunal Rapport og Pressens offentlighetsutvalg sin undersøkelse i 2022 ble Rennebu rangert på 235. plass blant kommunene. Det ble scoret lavt på elektroniske innsynsløsninger og journalføring. Konsekvensen av høye terskler for innsyn kan bli at innbyggerne får svekket mulighet til å ivareta sine rettigheter.

3 ØKONOMI

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Økonomisk bærekraft	Budsjettstyring og rapportering
	Offentlige anskaffelser
	Forvaltning av kraftrettigheter

Økonomisk bærekraft

Den finansielle utviklingen i Rennebu kommune har vært svært negativ de to siste årene, og driftsutgiftene ligger langt over et bærekraftig nivå. Kommunens evne til å sette tæring etter næring utfordres ytterligere av forventet inntektsutvikling de kommende årene. En bærekraftig økonomi innebærer at kommunen må ha evne til å holde stabil tjenesteproduksjon over tid. Denne evnen kan måles gjennom størrelsen på kommunens netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond i forhold til inntektene. Driftsresultatet viser om kommunen klarer å frigjøre driftsmidler til investeringsformål, og dermed om det er mulig å fornye bygninger og anlegg uten at lånegjelden øker mer enn inntektene. I motsatt fall må en økende andel av inntektene brukes til å betjene gjelden i stedet for å gå til tjenesteyting. Konsekvensene blir dermed selvforsterkende, og før eller siden må kommunen kutte på bevilgninger til tjenesteproduksjon. Samtidig øker risikoen for at rentesjokk kan få store økonomiske konsekvenser.

Budsjettstyring og rapportering

Store budsjettoverskridelser i 2022 og 2023 indikerer svakheter ved budsjettering, budsjettoverholdelse og rapportering. Det er konkrete krav til hvordan budsjettet skal utarbeides, men det gjøres også subjektive vurderinger. I en situasjon hvor utgiftene må kuttes, er det risiko for at det oppstår konflikt mellom kravet til realistiske budsjett og kravet til balanse innenfor knappe rammer. Dersom rapporteringsrutinene ikke avdekker avvikene tidsnok, drar kommunen med seg et underskudd som må dekkes inn i fremtidige budsjett.

Offentlige anskaffelser

Avgjørelser i to klagesaker til KOFA indikerer svakheter i kommunens anskaffelsesprosesser. Regelverket omkring offentlige anskaffelser er komplisert, og det er sannsynlig at det oppstår feil. Klagenemnda for offentlige anskaffelser kan bøtelegge når det gjøres ulovlige direkteanskaffelser. Feil tildelinger kan også føre til dyre rettssaker, negativ omtale og

prosjekter som må utsettes fordi det må gjennomføres ny konkurranse. Det har også konsekvenser for tilbydere som ikke får oppdrag fordi regelverket ikke følges.

Forvaltning av kraftrettigheter

Kommunen disponerer en stor kraftmengde med avtale om aktiv forvaltning. På grunn av sterkt svingende kraftpriser er inntektene lite forutsigbare, og ved svikt i risikohåndteringen er kommunen eksponert mot betydelige tap. Konsekvensen av dette kan bli at kommunen må kutte bevilgninger til tjenesteproduksjon.

4 OPPVEKST

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Taushetsplikt og personvern	Kostnadsnivå
	Barnehage – kapasitet og dekningsgrad
	Spesialundervisning - omfang
	PP-tjenesten
	Minoritetsspråklige barn

Taushetsplikt og personvern

Revisor erfarer at flere kommuner ønsker å øke det tverrfaglige samarbeidet rundt barn og ungdom. Dette kan øke sannsynligheten for at personvern og taushetsplikt ikke blir ivaretatt. Tydelige retningslinjer og rutiner for ivaretagelse av personvern og taushetsplikt er viktig for å redusere konsekvenser som kan oppstå som følge av tverrfaglig samarbeid. Brudd på personvern og taushetsplikt kan få store konsekvenser for den enkelte, og er spesielt sårbart i små lokalsamfunn. Det kan også gi negative økonomiske konsekvenser og svekke kommunens omdømme.

Kostnadsnivå

Sammenlignet med KOSTRA-gruppen og landet har Rennebu høye kostnader per oppholdstime i kommunale barnehager. Det samme gjelder brutto driftsutgifter til grunnskolesektoren målt per elev. Konsekvensen av svak produktivitet er at ressursene brukes mindre effektivt enn hva som er mulig.

Barnehage – kapasitet og dekningsgrad

Rennebu har store svingninger i barnetallet fra år til år. I forhold til andre kommuner er andelen av barn med barnehageplass lav. Noe av dette kan forklares med at de har barnehageplass i nabokommuner. Til tross for dette er det tatt i bruk brakkerigger for å ha tilstrekkelig kapasitet

ved Vonheim barnehage. Barnehageplass i nabokommuner kan skape utfordringer når barna kommer i skolepliktig alder.

Omfang av spesialundervisning

En langt høyere andel av elevene i Rennebu får spesialundervisning på bakgrunn av enkeltvedtak enn hva som er gjengs hos andre kommuner. Dette har vedvart over flere år, noe som indikerer at årsaken kan ligge på systemnivå og ikke hos egenskaper ved elevene. Konsekvensen av et høyt nivå kan bli at kommunen ikke oppnår samme kostnadseffektivitet som andre former for tilpasset undervisning kunne gitt, og at elevene kan oppleve utenforskap.

PP-tjenesten

I forvaltningsrevisjonen om tidlig innsats i 2023 ble det pekt på at PP-tjenesten er sårbar som følge av at den er liten. Kommunestyret fulgte opp med å be kommunedirektøren om å gjøre tiltak slik at risikoen kan minimeres. Saksbehandlingen skal ha fokus på barnets beste, samtidig som minimumskravene til enkeltvedtak etter forvaltningsloven blir ivaretatt. Konsekvensen av en lite robust PP-tjeneste kan bli mangelfullt beslutningsgrunnlag om barnets beste, og føre til feil beslutning og feil tiltak.

Minoritetsspråklige barn

Rennebu har hatt stort mottak av flyktninger den siste tiden, noe som stiller krav til organisering og bemanning for å løse morsmålsundervisning og språkutfordringer. Med knapp tilgang på kvalifiserte lærere kan dette bli utfordrende. Dette kan både få konsekvenser for kommunens integreringsarbeid, overholdelse av lovkrav, og ikke minst hensynet til den enkelte elev.

5 HELSE OG OMSORG

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Eldreomsorg	Helseplattformen
Utenforskap	Barnevern
Tildeling av tjenester	Integrering av flyktninger
	Kostnadsstyring
	Bruk av tvang

Eldreomsorg

Antallet i den eldste aldersgruppen vil øke kraftig framover, og mange av disse kan bli rammet av demenssykdom. Tjenestebehovet må løses i et arbeidsmarked hvor det er betydelige problem med å rekruttere kvalifisert arbeidskraft, og hvor kommunen har lite økonomisk handlingsrom. Det krever blant annet tilrettelegging med ulike boformer, dagaktivitetstilbud, og

spesialkompetanse hos ansatte. Det er sannsynlig at kvaliteten i demensomsorgen både innen hjemmetjeneste og institusjon blir utfordret. Utfordringene er knyttet til å ivareta ulike behov, grader og typer av omsorgsbehov, samt bruk av tvang. Konsekvensen er at brukerne ikke får tilstrekkelige tjenester som er tilpasset deres livssituasjon, og for kommunen kan konsekvensen være at ressursene brukes lite effektivt.

Utenforskap (tverrsektoriell risiko)

Flere og flere faller utenfor i samfunnet, og det er sannsynlig at kommunen ikke klarer å være i forkant og jobbe forebyggende. Det er blant annet et økende behov for psykisk helsehjelp. Det er økt sannsynlighet for fattigdom blant barn og voksne, herav flere som har behov for sosialhjelp. Mangel på boliger for vanskeligstilte og økte priser på leiemarkedet rammer også mange av de som faller utenfor utdanning og arbeidsliv. Utenforskap kan medføre mange ulike konsekvenser, eksempelvis kommunens ansvar for sosialhjelp, men også konsekvenser i form av uro i lokalmiljøet og kriminalitet, samt den enkeltes muligheter i samfunnet. Kultur- og idrettstilbud i samarbeid med det frivillige kan være et bidrag for å redusere sannsynligheten for at noen faller utenfor.

Tildeling av tjenester

I en presset situasjon for kommuneøkonomien er det naturlig å stille spørsmål rundt nivået på tjenestetildeling etter enkeltvedtak, og om det brukes objektive kriterier for vurdering av tjenestebehovet. Men slike hensyn skal ikke gå utover kravene til forsvarlige tjenester, individuell vurdering og rettssikkerheten for brukerne. Kartlegging for å fastsette rett nivå på tjenestene og individuell tilpasning av tjenester er viktig for å kunne gi riktige tjenester. En generøs tildelingspraksis har store økonomiske konsekvenser, mens knappe økonomiske rammer kan ha som konsekvens at brukerne ikke får det tilbudet de har krav på.

Helseplattformen

Helseplattformen skal etter planen innføres i Rennebu kommune i april 2024. Dette er en felles elektronisk pasientjournal og pasientadministrativt system for hele helsetjenesten i Midt-Norge. Informasjonsflyt mellom helseforetak og kommunene har vært utfordrende etter innføring av Helseplattformen. Kommunen har et eget ansvar for å sikre at løsningen de har anskaffet ivaretar personvernet, at den fungerer godt nok for helsepersonellet og andre brukere, og at løsningen ikke gir uønskede konsekvenser tjenestemottakere og pasienter. Innføringen av Helseplattformen viser at en del kommuner har hatt problemer, og at innføringen har vært mer krevende enn forventet. Blant annet er det kjent at det har vært svikt i tjenester, pasientbehandling og håndtering av personvern. Svikt i legemiddelhåndtering og meldingsutveksling kan ha store konsekvenser for pasientene.

Barnevern

Sammenlignet med KOSTRA-gruppen og landsgjennomsnittet har Rennebu stor andel barn både med meldinger, undersøkelser og tiltak. Samtidig er antall barn med meldinger eller tiltak per årsverk langt høyere enn gjennomsnittet. Stort tjenestebehov i forhold til kapasiteten øker risikoen for mangelfull oppfølging av det enkelte tilfelle. Rennebu har felles barnevernstjeneste med Oppdal. Oppdal er vertskommune, noe som betyr at en eventuell forvaltningsrevisjon må samordnes mellom kommunene.

Integrering av flyktninger

Rennebu har den siste tiden hatt stort mottak av flyktninger i forhold til kommunestørrelsen. Kvalifisering av flyktninger til jobb og utdanning er viktig for å unngå utenforskap. Tilbudet av egnede boliger er begrenset, og det samme er muligheten til å finne fast arbeid. Integreringsloven skiller mellom grupperinger av flyktninger og det er egne regler for ukrainske flyktninger med andre krav, noe som kompliserer arbeidet for de som skal ivareta introduksjon og opplæring. Det er en risiko for at kommunen bruker mottak av flyktninger som et virkemiddel for å opprettholde folketallet, og at hensynet til god integrering blir skadelidende. Hvis kommunen ikke lykkes med integrering av flyktninger, kan de ende opp som sosialmottakere i stedet for å bidra som skattebetalere.

Kostnadsstyring

Sammenlignet med KOSTRA-gruppen og landsgjennomsnittet har Rennebu et høyt kostnadsnivå på omsorgstjenester. For institusjonstjenester økte kostnadene kraftig etter at nytt sykehjem ble tatt i bruk, og budsjettet ble ikke overholdt. God kostnadskontroll på denne sektoren vil være en forutsetning for at kommunen skal klare å gjennomføre økonomiske omstillinger.

Bruk av tvang

Tvangsbruk er regulert av en rekke lover, og skal sikre forsvarlige tjenester innenfor lovlige grenser. Dette stiller særskilt høye krav til kommunens interne kontrollsystem, og det skal fattes særskilte vedtak. Selv om det ikke er indikasjoner på regelbrudd i Rennebu, er det et område med høy iboende risiko og sårbarhet ettersom det er alvorlige inngrep mot individets rett til selvbestemmelse. En konsekvens av manglende vedtak er at vurderingen bak bruk av tvang ikke dokumenteres og i verste fall ikke gjøres. Dette kan videre gi grobunn for en praksis med økende bruk av tvang.

6 SAMFUNNSUTVIKLING OG DRIFT

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Klima og miljø	Fritidsbebyggelse
	Vedlikeholdsetterslep
	Næring, skog og landbruk

Klima og miljø

Klima og miljø gir kommunen ulike utfordringer innenfor tekniske tjenester, eksempelvis utfordringer som følge av ekstremvær. Det kan være ulik vektning av klima- og miljøhensyn, samt potensiale for motstrid mellom ulike hensyn som klima- og miljø, samiske rettigheter, jordvern og behovet for samfunnsutvikling. Klima- og miljøplanleggingen har innvirkning på annet planverk og har betydning for sektorovergrepene forvaltning, blant annet i arealplanlegging, beredskap knyttet til infrastruktur, vann- og avløpsforvaltning og drift og vedlikehold av kommunal eiendom. Som forurensningsmyndighet har kommunen plikt til å føre tilsyn med miljøfarlig avfall og utslipp fra avløpsanlegg. Kommunen kan bli stilt til ansvar dersom klima- og miljøhensyn ikke blir hensyntatt under saksbehandling og tilsyn.

Fritidsbebyggelse

Kommunen har plikt til å føre tilsyn med at tiltak gjennomføres i samsvar med tillatelser i regulerings- og byggesaker. Høy aktivitet i markedet for fritidsboliger med stort gevinstpotensial ved brudd på tillatelser, tilsier at dette er et område hvor kommunen bør ha gode tilsynsrutiner og tilstrekkelig med ressurser.

Vedlikeholdsetterslep

Norske kommuner mangler ofte gode systemer for planmessig vedlikehold. Rennebus egne tilstandsrapporter indikerer at kommunen har forsømt det løpende vedlikeholdet både for bygninger og veger. En stor bygningsmasse og mye veg som skal vedlikeholdes belaster kommunens økonomi, og det er risiko for at dette blir salderingsområder når inntektene ikke strekker til. Manglende systematikk i verdibevarende vedlikehold kan få store økonomiske konsekvenser på lengre sikt, og det kan også ha konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet.

Næring, skogbruk og landbruk

Rennebu har store utmarksområder hvor det kan oppstå interessekonflikter mellom landbruk, reindrift, miljøhensyn og utbyggingsinteresser. I tillegg må kommunen ta hensyn til statlige føringer, eksempelvis om skjerpet vern av innmark til beite og matjord. Slik interessekonflikter må kommunen kunne håndtere innenfor rammen av relevant lovverk. Kommunen har ansvar for saksbehandling på ulike områder og det kan skje saksbehandlingsfeil eller manglende oppfølging av saker, eksempelvis innenfor konsesjonsbehandling.

7 EIERSTYRING

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
	Generell eierstyring
	ReMidt IKS
	Trøndelag Brann og Redningstjeneste IKS
	Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS

Rennebu kommunes eierskap

Aksjeselskap	Andre selskapsformer
TrønderEnergi AS	Revisjon Midt-Norge SA
Kommunekraft AS	Trøndelag Brann og Redningstjeneste IKS
Kvikne-Rennebu Kraftlag AS	Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS
Rosenvik Holding AS	Midt-Norge 110-sentral IKS
Nasjonalparken Næringshage AS	Plankontoret for Oppdal og Rennebu
ReMidt Næring AS	Allskog BA
Torget i Rennebu AS	Biblioteksentralen AL
Helseplattformen AS	Konsek Trøndelag IKS
	ReMidt IKS

Generell eierstyring

Kommuneloven § 26-1 sier at kommunen minst en gang i valgperioden skal utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret. Bestemmelsen stiller også krav til eierskapsmeldingens innhold, hvor det blant annet skal fremgå hva som er kommunens formål med å eie det enkelte eierskap og hvilke generelle styringsprinsipper som er gjeldende. Det overordnede ansvaret for eierstyring ligger hos kommunestyret, og eierskapsmeldingen er det viktigste styringsverktøyet. Gjeldende eierskapsmelding for Rennebu ble vedtatt av kommunestyret i april 2022. Det er en risiko for at styringsprinsippene ikke er tilstrekkelig forankret hos dagens representanter. Det er også en risiko for at bestemmelsene i eierskapsmeldingen ikke følges opp av de som er oppnevnt som eierrepresentanter. Konsekvensene av dette kan bli at kommunens eierinteresser ikke blir underlagt tilfredsstillende folkevalgt styring og kontroll.

ReMidt IKS

Selskapet gjennomfører lovpålagte selvkostoppgaver på oppdrag for kommunen, og eierstyringen er derfor av særskilt betydning for innbyggerne. Dette tilsier spesielle behov for en aktiv eierstyring. Når kommunen både kjøper tjenester fra selskaper og samtidig eier selskapet, kan det være en risiko for at disse rollene blandes. En eierskapskontroll kan

kombineres med en forvaltningsrevisjon av selskapet. Temaet kan eksempelvis være selskapets økonomiforvaltning og overholdelse av selvkostreglene.

TBRT IKS (Trøndelag Brann- og Redningstjeneste)

Det interkommunale selskapet ivaretar kommunale beredskaps- og tilsynsoppgaver, noe som tilsier særskilt oppmerksomhet rundt eierstyringen. Trondheim kommune er den dominerende eieren i selskapet, og det er en risiko for at kommunene med små eierandeler ikke får gjennomslag for sine intensjoner med eierskapet. Eierskapskontrollen kan kombineres med forvaltningsrevisjon av selskapets virksomhet. Eksempler på aktuelle tema er overholdelse av dimensjoneringsreglene for brannvesenet og selskapets økonomiforvaltning.

IKA Trøndelag IKS (Interkommunalt Arkiv Trøndelag)

Selskapet eies av 36 trønderske kommuner og fylkeskommunen, og ivaretar oppgavene med å oppfylle arkivlovens krav og regler. IKA Trøndelag har funksjon som depot for eiernes papirbaserte og elektroniske dokumenter, og skal sørge for at materiellet blir gjort tilgjengelig. Selv om arbeidet er satt bort til et frittstående selskap, har kommunen fremdeles det overordnede arkivansvaret. Ansvar for egne arkiver gjelder også etter at de er overført til depot. Dette tilsier at selskapsforvaltningen og internkontrollen hos IKA Trøndelag IKS er en risikofaktor som eierkommunene bør ha bevissthet om. En forvaltningsrevisjon av selskapets virksomhet er mest aktuell dersom dette kan utføres i samarbeid med andre eiere. En forvaltningsrevisjon kan eventuelt kombineres med eierskapskontroller for den enkelte kommune.